

Bryssel 30.6.2023
COM(2023) 377 final

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

Pilaria 1 koskeva tilannekatsaus

1. Johdanto

Veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevassa osallistavassa kehyksessä annetuista maailmanlaajuisista veropohjan rapautumisen estämisestä (GloBE) koskevista pilarin 2 mallisäännöistä¹ lokakuussa 2021 laadittu lausunto hyväksyttiin 14. joulukuuta 2021. Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD) julkaisi sen 20. joulukuuta 2021². OECD viimeistelee parhaillaan hallinnollisten suuntaviivojen tiettyjä näkökohtia koskevaa teknistä työtä (mm. ehdot täyttävän kotimaisen vähimmäistäydennysveron safe harbour -sääntö, aliverotettujen voittotulojen safe harbour -siirtymäsääntö ja GloBE-tietoja koskeva ilmoitus) ja aikoo saattaa tämän työn päätökseen heinäkuuhun 2023 mennessä.

Pilaria 2 koskevat GloBE-mallisäännöt saatettiin osaksi EU:n lainsäädäntöä monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa 15. joulukuuta 2022 annetulla direktiivillä (pilarista 2 annettu direktiivi)³. Pilarista 2 annetun direktiivin 57 artiklassa edellytetään, että komissio antaa viimeistään 30. kesäkuuta 2023 neuvostolle kertomuksen lokakuussa 2021 annetun pilaria 1 koskevan lausunnon täytäntöönpanosta. Kyseisessä kertomuksessa esitetään lyhyt arvio pilaria 1 koskevien OECD-neuvottelujen tilanteesta. Koska pilaria 1 koskeva työ on edelleen käynnissä OECD:ssä, kyseisessä kertomuksessa arvioidaan pilarin 1 täytäntöönpanon tilannetta kertomuksen laatimishetkellä.

2. Arviointi pilarin 1 täytäntöönpanosta

Pilari 1 koostuu kahdesta pääkomponentista⁴. Amount A antaa markkinavaltioille uuden oikeuden verottaa osaa maailman suurimpien ja kannattavimpien monikansallisten yritysten jäännösvoitoista⁵. Amount B:llä pyritään yksinkertaistamaan ja virtaviivaistamaan markkinaehtoperiaatteen soveltamista maan sisäisen yksinkertaisen markkinointi- ja jakelutoiminnan osalta⁶.

Osallistava BEPS-kehys on muokannut sopimusta amount A:n keskeisistä osista lokakuussa 2021 annetun lausunnon mukaisesti. Osallistava BEPS-kehys valtuutti digitaalitalouden työryhmän (TFDE) edistämään teknistä työtä. Heinäkuussa 2022 annetussa pilarin 1 amount A:ta koskevassa edistymiskertomuksessa⁷ yksilöitiin seuraavat amount A:n keskeiset osatekijät:

- soveltamisalaa koskevat säännöt, joiden sisältämien kynnysarvojen tarkoituksena on varmistaa, että amount A:ta sovelletaan vain suuriin ja erittäin kannattaviin konserneihin.

¹ <https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.htm>

² <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/782bac33-en.pdf?expires=1686754557&id=id&accname=oid031827&checksum=CA2158A15A6D3578CA5F47F381F39C5D>

³ Neuvoston direktiivi (EU) 2022/2523, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa (EUVL L 328, 22.12.2022, s. 1).

⁴ Lisätietoja on pilaria 1 koskevassa suunnitelmassa: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/beba0634-en.pdf?expires=1686754864&id=id&accname=oid031827&checksum=514DF17DC29D8C2C6CFFDE643BFC3A6D>

⁵ Amount A:ssa konsernin jäännösvoitto määritellään voitoksi, joka ylittää kannattavuuden kynnysarvon. Kyseinen kynnysarvo on 10 prosenttia konsernin myynnin tuotosta (ROS).

⁶ Markkinaehtoperiaate on kansainvälinen standardi, jonka OECD:n jäsenmaat ovat sopineet käytettäväksi verotustarkoituksiin käytettävien siirtohintojen määrittämisessä.

⁷ <https://www.oecd.org/tax/beps/progress-report-on-amount-a-of-pillar-one-july-2022.pdf>

Näissä säännöissä suljetaan kaivannaistoiminnasta ja säännellyistä rahoituspalveluista saatavat tulot ja voitot amount A:n ulkopuolelle;

- erityinen yhteys (nexus), jonka perusteella yksilöidään ne lainkäyttöalueet, joilla on amount A:n verotusoikeus, ja yksityiskohtaiset tulonhankintaa koskevat säännöt, joissa määritellään konsernin tulojen syntypaikkaa koskeva menetelmä;
- veropohjaa koskevat säännöt, joissa vahvistetaan, miten amount A:n laskennassa käytettävät konsernin voitot (tai tappiot) lasketaan;
- voitonsiirtoa koskevat säännöt, jotka perustuvat kaavaan, jonka mukaan 25 prosentin osuus siitä konsernin voitosta, joka ylittää konsernin tuloja koskevan 10 prosentin kannattavuusrajan, allokoidaan ehdot täyttävälle markkinavaltioille ja jossa otetaan huomioon sellaisten markkinavaltioiden markkinointia ja jakelua koskeva safe harbour -järjestelmä, joilla on olemassa olevia verotusoikeuksia konsernin jäännösvoittoihin;
- säännöt, joilla poistetaan kaksinkertainen verotus, joka aiheutuu siitä, että amount A:ta sovelletaan nykyisen voitonsiirtojärjestelmän kanssa päällekkäin;
- ja prosessi, joka koskee verotuksen oikeusvarmuutta uusien amount A:ta koskevien sääntöjen osalta, ja siihen liittyvät kysymykset.

Amount A:ta koskevat säännöt, jotka TFDE:n jäsenet näyttävän voivan jo hyväksyä, muunnetaan monenväliseen yleissopimukseen sisällytettäväksi määräyksiksi ja OECD:n sihteeristön perusteluiksi. Monenvälisessä yleissopimuksessa vahvistetaan osapuolten oikeudellinen velvoite panna amount A täytäntöön koordinoitusti ja johdonmukaisesti. Perustelut sisältävät monenvälisen yleissopimuksen määräyksiä koskevia kommentteja ja tulkintoja.

TFDE:n teknistä työtä ei ole vielä saatu päätökseen. Tuleviksi viikoiksi on suunniteltu useita kokouksia. Monenvälisen yleissopimuksen osat, joita koskevat neuvottelut jatkuvat, ovat mm. seuraavat: kaksinkertaisen verotuksen poistaminen, markkinointia ja jakelua koskeva safe harbour -järjestelmä, lähdeverojen kohtelu, digitaalipalvelujen veroista pidättyminen ja kyseisten verojen purkaminen sekä muut vastaavat yksipuoliset toimenpiteet, itsenäisen kotimaisen liiketoiminnan verovapautukset, puolustustuloja koskeva poikkeus sekä voimaantulon edellytykset.

OECD:n sihteeristö pyrkii saattamaan teknisen työn päätökseen 10.–12. heinäkuuta 2023 mennessä ja esittämään monenvälisen yleissopimuksen ja perustelut. Koska lainkäyttöalueet tarvitsevat lisää aikaa kansallisista syistä ennen monenvälisen yleissopimuksen allekirjoittamista, sopimuksen allekirjoitusseremonia on tarkoitus järjestää vuoden 2023 lopussa.

OECD:n sihteeristö aikoo myös päästä heinäkuussa alustavaan sopimukseen amount B:n tärkeimmistä osatekijöistä, jollei vuoden 2023 loppuun mennessä järjestettävästä validointivaiheesta muuta johdu. OECD pyrkii erityisesti pääsemään sopimukseen seuraavista amount B:n osatekijöistä:

- soveltamisala ja vuoden loppuun mennessä tehtävä lisätyö soveltamisalan ulkopuolelle jääviä toimintoja koskevan luettelon määrittelemiseksi paremmin sekä digitaalisten tuotteiden hinnoittelumenetelmän asianmukaisuus;
- hinnoittelukehityksen validointivaiheen käynnistäminen; kyseinen vaihe jatkuu vuoden loppuun ja se edellyttää uuden julkisen kuulemisen järjestämistä;
- täytäntöönpanokehys, jossa tunnustetaan, että amount B sisällytetään OECD:n siirtohinnoitteluohjeisiin tammikuussa 2024 ja että sitä tarkastellaan uudelleen, kun täytäntöönpanosta on kulunut kolme vuotta.

3. Päätelmä

Komissio on tyytyväinen tähän mennessä toteutettuihin suuriin ponnisteluihin ja edistymiseen ja kehottaa kaikkia osallistujia pyrkimään yhteisymmärrykseen monenvälisestä yleissopimuksesta, jotta pilari 1 voidaan panna täytäntöön. Komissio tukee voimakkaasti OECD:n sihteeristön aikomusta viimeistellä monenvälinen yleissopimus ja sen perustelut ja esittää ne heinäkuussa 2023 sen varmistamiseksi, että monenvälinen yleissopimus voitaisiin allekirjoittaa mahdollisimman pian. Se tarjoaa tilaisuuden päästä historialliseen sopimukseen kansainvälisestä verotuksesta ja saattaa päätökseen lokakuussa 2021 annetussa lausunnossa esitettyä kaksipilarista ratkaisua koskeva työ. Komissio tekee kaikkensa varmistaakseen pilarin 1 oikea-aikaisen ja johdonmukaisen täytäntöönpanon EU:n tasolla.